

การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน: กรณีศึกษาแหล่งท่องเที่ยวของ
อำเภอพรหมคีรี อำเภอนบพิตำ และอำเภอสิชล จังหวัดนครศรีธรรมราช*

THE SUSTAINABLE TOURISM DEVELOPMENT CASE STUDY OF
TOURISM DESTINATIONS IN PROMKIRI, NOBPTUM AND SICHON,
NAKHON SI THAMMARAT PROVINCE

ธนกฤต ยอดอุดม

Tanakrit Yodudom

พรรณนภา เขียวน้อย

Pannapa Khiawnoi

ฐิติมา รัตนพงษ์

Thitima Rattanapong

กิริฐากร บุญรอด

Kirathakon Boonrod

นรินทร์ อมใจ

Narinthon Imjai

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

Nakhon Si Thammarat Rajabhat University, Thailand

E-mail: sophon_yor@nstru.ac.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัญหาและสาเหตุของแหล่งท่องเที่ยวของอำเภอพรหมคีรี อำเภอนบพิตำ และอำเภอสิชล จังหวัดนครศรีธรรมราช 2) เสนอแนะแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของอำเภอ พรหมคีรี อำเภอนบพิตำ และอำเภอสิชล จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ 1) วิธีการการสัมภาษณ์เชิงลึก เลือกผู้ให้ข้อมูลด้วยวิธีการแบบลูกโซ่ จากผู้ประกอบการท่องเที่ยวที่ขึ้นทะเบียนกับสำนักงานการท่องเที่ยวจังหวัดนครศรีธรรมราชประกอบด้วย ผู้ประกอบการธุรกิจที่พักแรม 3 ท่าน ผู้ประกอบการธุรกิจการขนส่ง 3 ท่าน ผู้ประกอบการธุรกิจจำหน่ายสินค้าของที่ระลึก 3 ท่าน ผู้ประกอบการธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม 3 ท่าน ผู้ประกอบการธุรกิจนันทนาการ 3 ท่าน และการประชุมกลุ่มย่อย ประกอบด้วย 1) เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐจำนวน 3 ท่าน ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวจำนวน 5 ท่าน นักท่องเที่ยว จำนวน 6 ท่าน และประชาชน

* Received 22 October 2020; Revised 15 March 2021; Accepted 21 March 2021

ในชุมชนรอบข้าง จำนวน 6 ท่าน พบว่า ปัญหาของแหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ 1) ปัญหาด้านสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว 2) ปัญหาด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว 3) ปัญหาด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว 4) ปัญหาด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของการท่องเที่ยวและ 5) ปัญหาด้านที่พักในแหล่งท่องเที่ยว สาเหตุของปัญหาเกิดจากขาดการบริหารจัดการเพื่ออนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว เกิดการแข่งขันกันระหว่างผู้ประกอบการท่องเที่ยว ขาดการสนับสนุนจากภาครัฐ และแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของอำเภอ พรหมคีรี อำเภอนบพิตำ และอำเภอสิชล จังหวัดนครศรีธรรมราช ประกอบด้วย 1) การพัฒนาเครือข่ายท่องเที่ยวการสร้างเครือข่ายจะช่วยส่งเสริมการขยายตัวของการท่องเที่ยว 2) ส่งเสริมรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ โดยการนำจุดแข็งจากทรัพยากรการท่องเที่ยวที่หลากหลาย 3) การพัฒนาการขนส่งเพื่อรองรับการท่องเที่ยว 4) การร่วมกันพัฒนาจาก 3 ภาคส่วน คือ ภาครัฐ ภาคประชาชน และภาคเอกชน

คำสำคัญ: การพัฒนา, การท่องเที่ยว, อย่างยั่งยืน, แหล่งท่องเที่ยว

Abstract

The objectives of this research article were to study problems of tourist attractions of Phrom Khiri District, Noppitam District and Sichon District, Nakhon Si Thammarat Province and recommendations for sustainable tourism development of Phrom Khiri District, Noppitam District and Sichon District, Nakhon Si Thammarat Province The qualitative research methodology was used, namely 1) in-depth interviews. Choose a chain informant: Tourism operators registered with the Nakhon Si Thammarat Provincial Tourism Office consist of 3 hotel operators, 3 transport business operators, 3 souvenir merchandise business operators, and 3 food and beverage business operators. Tour business entrepreneurs 3 persons and small group meetings It consisted of 1) 3 government officials, 5 tourism operators, 6 tourists, and 6 people in the surrounding communities. Tourism 2) problems with tourism activities, 3) problems with access to tourist attractions, 4) problems of tourism facilities, and 5) problems with accommodation in tourist spots. The cause of the problem is Lack of management to conserve tourist attractions There is a competition between tour operators. Lack of government support the guidelines for sustainable tourism development of Phrom Khiri District, Noppitum District and Sichon District, Nakhon Si Thammarat Province consist of 1) the development of tourism networks, networking will help promote the expansion of tourism; By bringing strengths from diverse tourism resources 3) development of

transportation to support tourism 4) joint development of 3 sectors: government, public and private sectors

Keywords: Development, Tourism, Sustainable, Tourist Attraction

บทนำ

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมเป็นอย่างมาก เป็นแหล่งที่ก่อให้เกิด การสร้างงานสร้างรายได้ที่สำคัญต่อชุมชน และการกระจายรายได้สู่ท้องถิ่นรวมถึงการพัฒนากระบวนโครงสร้างพื้นฐานของการคมนาคมขนส่ง (กรมการท่องเที่ยว, 2555) อย่างไรก็ตามอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของไทยยังคงมีข้อจำกัดในการพัฒนาและประสบปัญหาหลายประการ ประกอบด้วย 1) ปัญหาการบริหารจัดการขององค์กรที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติ มีการดำเนินงานไม่สอดคล้องเป็นไปในทิศทางเดียวกัน นำมาซึ่งปัญหาการพัฒนาการท่องเที่ยวที่มีความซ้ำซ้อน 2) ปัญหาแหล่งท่องเที่ยวเสื่อมโทรม จากจำนวนนักท่องเที่ยวมากเกินไปเกินขีดความสามารถในการรองรับทำให้เกิดปัญหาความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยว 3) ปัญหามาตรฐานการบริการ เนื่องจากขาดการพัฒนาความสามารถของพนักงานบริการ จึงกลายเป็นปัญหาการบริการที่ไม่มีมาตรฐาน 4) ปัญหานักท่องเที่ยวการขาดจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อการอนุรักษ์ทรัพยากร มีส่วนทำให้แหล่งท่องเที่ยวนั้นเสื่อมโทรมอย่างรวดเร็วและ 5) ปัญหาชุมชนในแหล่งท่องเที่ยว เนื่องจากชุมชนท้องถิ่นเป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวขาดการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนท้องถิ่น จึงส่งผลกระทบต่อพัฒนาการท่องเที่ยวจากปัญหาที่เกิดขึ้นจึงเกิดแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (อิทธิพร แสงพิรุณ และสุนทรตี นิมเนตติพันธ์, 2559) ที่กล่าวถึงการกำหนดแนวทางการใช้ประโยชน์และการพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยวรวมทั้งปัจจัยแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเพื่อตอบสนองความจำเป็นทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม สามารถรักษาเอกลักษณ์ของธรรมชาติและวัฒนธรรมไว้นานที่สุด เกิดผลกระทบน้อยที่สุดและใช้ประโยชน์ได้ตลอดไป (นงลักษณ์ จันทภากุล และนรินทร์ สังข์รักษา, 2556)

แหล่งท่องเที่ยวของอำเภอพรหมคีรี อำเภอนบพิตำและอำเภอสีชลทั้ง 3 อำเภอนี้มีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลายและมีความสำคัญต่อจังหวัดนครศรีธรรมราช อีกทั้งปัจจุบันนี้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวมากขึ้นส่งผลให้ประสบปัญหาหลายประการ ได้แก่ 1) ประเด็นนี้ความเสื่อมโทรมสามารถเกิดขึ้นได้ทั้งจากการประกอบธุรกิจ เช่น การปล่อยของเสียหรือน้ำทิ้งลงแหล่งน้ำโดยขาดการบำบัดจากสถานบริการ หรือการก่อสร้างเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว 2) ประเด็นความเสื่อมโทรมสามารถเกิดขึ้นจากนักท่องเที่ยว เช่น ปัญหาขยะมูลฝอยส่งผลทำให้ทัศนียภาพความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยว 3) การรบกวนธรรมชาติของนักท่องเที่ยวในบางพื้นที่ของแหล่งท่องเที่ยวมีความประปรายมาก (สมบุญ ชาญไชย และคณะ, 2552) จำเป็นมากที่นักท่องเที่ยวจะต้องมีความรู้ความเข้าใจ และปฏิบัติตัวอย่าง

เหมาะสมในพื้นที่นั้น ๆ แต่ยังมีนักท่องเที่ยวอีกมากที่ยังขาดความรู้ความเข้าใจ ถึงความสำคัญของการท่องเที่ยวที่ถูกวิธี เช่น ในแนวปะการัง ยังมีการเหยียบปะการัง หรือเก็บวัสดุในธรรมชาติไว้เป็นที่ระลึก (รุ่งวิทย์ ตรีกุล และคณะ, 2558)

ข้อมูลดังกล่าวจึงเป็นประเด็นแง่มุมที่สำคัญในการค้นคว้าวิจัยการพัฒนการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของแหล่งท่องเที่ยวเพื่อศึกษาปัญหาและสาเหตุของแหล่งท่องเที่ยว และเสนอแนะแนวทางการพัฒนการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของอำเภอพรหมคีรี อำเภอนบพิตำ และอำเภอสิล จังหวัดนครศรีธรรมราช อีกทั้งยังเป็นการสร้างองค์ความรู้ให้แก่ภาคส่วนต่าง ๆ ในประเทศนำเอาผลการวิจัยไปใช้เพื่อเป็นแนวทางในการการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาปัญหาและสาเหตุของแหล่งท่องเที่ยวของอำเภอพรหมคีรี อำเภอนบพิตำ และอำเภอสิล จังหวัดนครศรีธรรมราช
2. เสนอแนะแนวทางการพัฒนการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของอำเภอพรหมคีรี อำเภอนบพิตำ และอำเภอสิล จังหวัดนครศรีธรรมราช

วิธีดำเนินการวิจัย

ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยวิธีการการสัมภาษณ์เชิงลึก เลือกผู้ให้ข้อมูลด้วยวิธีการแบบลูกโซ่ และการประชุมกลุ่มย่อยโดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเรื่องราวในฐานะนักท่องเที่ยว โดยผู้วิจัยเข้าไปมีส่วนร่วมสังเกตในฐานะนักท่องเที่ยว จำนวน 2 ครั้ง เพื่อสังเกตการดำเนินงานจริง ปัญหาและอุปสรรคของการท่องเที่ยวเพื่อเป็นข้อมูลในการพิจารณากำหนดคุณสมบัติของผู้ให้ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ขั้นตอนที่ 2 ดำเนินการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยใช้วิธีการเลือกผู้ให้ข้อมูลแบบลูกโซ่ อำเภอละ 1 ท่านประกอบด้วย

ผู้ให้ข้อมูล	อำเภอสิล	อำเภอพรหมคีรี	อำเภอนบพิตำ
1. ผู้ประกอบการธุรกิจที่พัก	1 ท่าน	1 ท่าน	1 ท่าน
2. ผู้ประกอบการธุรกิจการขนส่ง	1 ท่าน	1 ท่าน	1 ท่าน
3. ผู้ประกอบการธุรกิจจำหน่ายสินค้าของที่ระลึก	1 ท่าน	1 ท่าน	1 ท่าน
4. ผู้ประกอบการธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม	1 ท่าน	1 ท่าน	1 ท่าน
5. ผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยว	1 ท่าน	1 ท่าน	1 ท่าน

ขั้นตอนที่ 3 การประชุมกลุ่มย่อยจำนวน 3 ครั้ง ใช้วิธีการเลือกผู้ให้ข้อมูลแบบลูกโซ่ โดยประเด็นคำถามแบ่งเป็น 3 ประเด็นคือ 1) ปัญหาที่เกิดขึ้นในแหล่งท่องเที่ยว 2) สาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นในแหล่งท่องเที่ยว 3) แนวทางการพัฒนการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนประกอบด้วย

ผู้ร่วมประชุมกลุ่มย่อย	ประชุมกลุ่มย่อยครั้งที่ 1 (อำเภอสีชล)	ประชุมกลุ่มย่อยครั้งที่ 1 (อำเภอพรหมคีรี)	ประชุมกลุ่มย่อยครั้งที่ 1 (อำเภอนบพิตำ)
1. ผู้ประกอบการธุรกิจ ท่องเที่ยว	4 ท่าน	5 ท่าน	4 ท่าน
2. นักท่องเที่ยว	3 ท่าน	2 ท่าน	3 ท่าน
3. ผู้นำชุมชนในพื้นที่	1 ท่าน	2 ท่าน	1 ท่าน
4. เจ้าหน้าที่ภาครัฐ	2 ท่าน	2 ท่าน	2 ท่าน

ขั้นตอนที่ 4 วิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึกปัญหาและสาเหตุของแหล่งท่องเที่ยว และเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

ขั้นตอนที่ 5 การทดสอบความเที่ยงตรงของข้อมูลผู้วิจัย ใช้วิธีการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า ซึ่งผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากของ 3 แหล่ง คือ 1) แหล่งข้อมูลเชิงทฤษฎีจากข้อมูล ทุติยภูมิที่ผู้วิจัยได้จากการทบทวนวรรณกรรมของผู้วิจัย 2) แหล่งข้อมูลจริงจากประสบการณ์ ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจากการสัมภาษณ์เชิงลึก และ 3) แหล่งข้อมูลจากประสบการณ์จริง จากศึกษานำร่องในฐานะนักท่องเที่ยว

ผลการวิจัย

1. ปัญหาของแหล่งท่องเที่ยวของอำเภอพรหมคีรี อำเภอนบพิตำ และอำเภอสีชล จังหวัดนครศรีธรรมราช

การศึกษาปัญหาและสาเหตุของแหล่งท่องเที่ยว ของอำเภอพรหมคีรี อำเภอนบพิตำ และอำเภอสีชล จังหวัดนครศรีธรรมราช ทำให้ผู้วิจัยทราบถึงปัญหา ในการดำเนินงาน ตามประกอบการท่องเที่ยว 5 องค์ประกอบ (5A'S) ได้แก่ 1) ปัญหาของสิ่งดึงดูดใจ ทางการท่องเที่ยว 2) ปัญหาของกิจกรรมการท่องเที่ยว 3) ปัญหาการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว 4) ปัญหาของสิ่งอำนวยความสะดวกของการท่องเที่ยว และ 5) ปัญหาของที่พักในแหล่ง ท่องเที่ยวดังต่อไปนี้

1.1 ปัญหาของสิ่งดึงดูดใจของทางการท่องเที่ยวหมายถึงทรัพยากร ทางธรรมชาติและสิ่งดึงดูดใจประเภทวัฒนธรรมเช่น ธรรมชาติที่โอบล้อมด้วยภูเขาของอำเภอนบพิตำ มีลำคลองธรรมชาติของอำเภอพรหมคีรี ทรัพยากรทางทะเลของอำเภอสีชล รวมถึง เรื่องราวทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมด้านอาหาร ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ที่สมบูรณ์สวยงาม แต่ทรัพยากรทางธรรมชาติและสิ่งดึงดูดใจ พบปัญหาดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงการวิเคราะห์ปัญหาของสิ่งดึงดูดใจของการท่องเที่ยว

ปัญหาของสิ่งดึงดูดใจ ทางการท่องเที่ยว	สาเหตุปัญหาสิ่งดึงดูดใจ ทางการท่องเที่ยว	ผลกระทบของสิ่ง ดึงดูดใจทางการ ท่องเที่ยว	แนวทางการแก้ไข ปัญหา
1. ปัญหาการเสื่อมโทรม ของแหล่งท่องเที่ยว ทรัพยากรธรรมชาติโดน ทำลาย	เนื่องจากขาดการบริหาร จัดการเพื่ออนุรักษ์แหล่ง ท่องเที่ยวของชุมชน	ส่งผลให้แหล่งท่องเที่ยว เสื่อมโทรม ธรรมชาติ ถูกทำลาย	ประชาสัมพันธ์การ ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ เพื่ออนุรักษ์แหล่ง ท่องเที่ยวและวัฒนธรรม
2. ปัญหาการเปลี่ยนแปลง ของวัฒนธรรมเพื่อ ตอบสนองนักท่องเที่ยว เช่น วัฒนธรรมด้านอาหารใน ชุมชนที่เปลี่ยนแปลงไป	เนื่องจากการเปลี่ยนแปลง วัฒนธรรมบางอย่างเพื่อให้ เหมาะสมกับการท่องเที่ยว เช่น วัฒนธรรมด้านอาหาร	ส่งผลให้วัฒนธรรมเกิด การเปลี่ยนแปลงไปจาก เดิม	

ตารางที่ 1 แสดงให้เห็นถึงปัญหาการเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยวเนื่องจากขาดการบริหารจัดการเพื่ออนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวของชุมชนธรรมชาติถูกทำลาย และปัญหาการเปลี่ยนแปลงของวัฒนธรรมเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมบางอย่างเพื่อให้เหมาะสมกับการท่องเที่ยว ซึ่งมีแนวทางการแก้ไขปัญหาโดยการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์เพื่ออนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวและวัฒนธรรม

1.2 ปัญหาของกิจกรรมการท่องเที่ยวเป็นปัญหาของผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวที่ถูกสร้างขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและดึงดูดให้เกิดการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเท่านั้น โดยรูปแบบของกิจกรรมเช่น กิจกรรมเดินป่าอำเภอฟาร์มคิริ การล่องแก่งของอำเภอนบพิตำ กิจกรรมดำน้ำดูปะการังของอำเภอสลิล ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงการวิเคราะห์ปัญหาของกิจกรรมการท่องเที่ยว

ปัญหาของกิจกรรม การท่องเที่ยว	สาเหตุปัญหาของ กิจกรรม การท่องเที่ยว	ผลกระทบของ ปัญหากิจกรรม การท่องเที่ยว	แนวทางการแก้ไข ปัญหา
1. ปัญหาการแข่งขันของ ผู้ประกอบการในพื้นที่ เมื่อ จำนวนของผู้ประกอบการ เพิ่มมากขึ้น	เนื่องจากจำนวน ผู้ประกอบการด้าน กิจกรรมท่องเที่ยวมีมาก จึงเกิดการแข่งขันทาง ธุรกิจ	เกิดการแข่งขัน ของผู้ประกอบการ ท่องเที่ยว	สร้างเครือข่ายความ ร่วมมือของ ผู้ประกอบการ ท่องเที่ยวในชุมชน แลกเปลี่ยนเรียนรู้
2. ปัญหามาตรฐานการ บริการของผู้ประกอบการ คุณภาพในการบริการลูกค้า ลดลง	ผู้ประกอบการขาดทักษะ การบริการที่มีมาตรฐาน	ส่งผลต่อความพึง พอใจของ นักท่องเที่ยว	มาตรฐานการบริการ

ตารางที่ 2 แสดงให้เห็นถึงการวิเคราะห์ปัญหาการแข่งขันของผู้ประกอบการในพื้นที่สาเหตุเกิดจากผู้ประกอบการด้านกิจกรรมท่องเที่ยวมีมากจึงเกิดการแข่งขันทางธุรกิจ และปัญหามาตรฐานการบริการของผู้ประกอบการสาเหตุเกิดจากผู้ประกอบการขาดทักษะการบริการที่มีมาตรฐานส่งผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวแนวทางการแก้ไขปัญหาด้วยการสร้างเครือข่ายความร่วมมือของผู้ประกอบการท่องเที่ยวในชุมชน แลกเปลี่ยนเรียนรู้มาตรฐานการบริการ

1.3 ปัญหาการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวเป็นปัญหาของการเคลื่อนย้ายนักท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ทั่วโลก ซึ่งการคมนาคมในปัจจุบันได้ถูกพัฒนาให้สามารถตอบสนองการเดินทางท่องเที่ยวได้หลายรูปแบบเช่น การเดินทางท่องเที่ยวทางเรือของอำเภอสิชล และการคมนาคมขนส่งทางรถยนต์ของอำเภอพรหมคีรี อำเภอทับปด้า ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงการวิเคราะห์ปัญหาการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว

ปัญหาการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	สาเหตุปัญหาการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	ผลกระทบปัญหาการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	แนวทางการแก้ไขปัญหา
1. ปัญหาการขนส่งมวลชนเพื่อเดินทางไปแหล่งท่องเที่ยว	ขาดการสนับสนุนจากภาครัฐ	การเดินทางของนักท่องเที่ยวยากลำบากในการท่องเที่ยว	พัฒนาการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว เช่น การเพิ่มป้ายจราจร และการเพิ่มรถโดยสารสาธารณะ
2. ปัญหาขาดป้ายบอกเส้นทางในการไปแหล่งท่องเที่ยว			

ตารางที่ 3 แสดงการวิเคราะห์ปัญหาปัญหาการขนส่งมวลชนเพื่อเดินทางไปแหล่งท่องเที่ยว และปัญหาขาดป้ายบอกเส้นทางในการเดินทางไปแหล่งท่องเที่ยวสาเหตุเกิดจากขาดการสนับสนุนจากภาครัฐ ส่งผลกระทบให้การเดินทางของนักท่องเที่ยวยากลำบากในการท่องเที่ยว มีแนวทางการแก้ไขปัญหาดูแลโดยเสนอแนวทางการพัฒนาการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวต่อภาครัฐ

1.4 ปัญหาของสิ่งอำนวยความสะดวกของการท่องเที่ยวเป็นปัญหาของสิ่งจัดขึ้นเพื่อเอื้อประโยชน์และอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว เช่น ถนน ไฟฟ้า น้ำประปา โทรศัพท์แผนที่ อินเทอร์เน็ต ซึ่งปัจจุบันสิ่งอำนวยความสะดวกของการท่องเที่ยวของอำเภอพรหมคีรี อำเภอนบพิตำ และอำเภอสิชล ขาดศูนย์ให้บริการข้อมูลทางการท่องเที่ยวเพื่อการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวของอำเภอพรหมคีรี อำเภอนบพิตำ และอำเภอสิชลพบปัญหาของสิ่งอำนวยความสะดวกของการท่องเที่ยว ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงการวิเคราะห์ปัญหาของสิ่งอำนวยความสะดวกของการท่องเที่ยว

ปัญหาของสิ่งอำนวยความสะดวกของการท่องเที่ยว	สาเหตุปัญหาของสิ่งอำนวยความสะดวกของการท่องเที่ยว	ผลกระทบของปัญหาของสิ่งอำนวยความสะดวกของการท่องเที่ยว	แนวทางการแก้ไขปัญหา
1. ปัญหาการชำรุดของเส้นทางคมนาคมของแหล่งท่องเที่ยว	ขาดการสนับสนุนจากภาครัฐ	การเดินทางของนักท่องเที่ยวยากลำบากในการท่องเที่ยว	เสนอแนะแนวทางให้ภาครัฐเพิ่มงบประมาณการซ่อมแซมเส้นทางคมนาคมของแหล่งท่องเที่ยว
2. ปัญหาขาดแหล่งข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยว	ขาดการสนับสนุนจากภาครัฐ	การเดินทางของนักท่องเที่ยวยากลำบากในการท่องเที่ยว	ใช้ระบบสารสนเทศในการจัดเก็บข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยว

ตารางที่ 4 แสดงการวิเคราะห์ปัญหาการชำรุดของเส้นทางคมนาคมของแหล่งท่องเที่ยว และปัญหาขาดแหล่งข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยวสาเหตุเกิดจากขาดการสนับสนุนจากภาครัฐ ส่งผลกระทบให้การเดินทางของนักท่องเที่ยวยากลำบากในการท่องเที่ยวแนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวต่อภาครัฐ

1.5 ปัญหาของที่พักในแหล่งท่องเที่ยวเป็นปัญหาของสถานที่ที่จัดไว้เพื่อให้คนเดินทางหรือนักท่องเที่ยวได้เข้าพัก ซึ่งปัจจุบันธุรกิจที่พักได้พัฒนาเรื่อยมาโดยมีรูปแบบการจัดบริการต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับลูกค้าอย่างสูงสุด แต่จำนวนและคุณภาพของที่พักในอำเภอพรหมคีรี อำเภอนบพิตำ และอำเภอสิชล ไม่เพียงพอต่อการต้อนรับนักท่องเที่ยว ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 แสดงการวิเคราะห์ปัญหาของที่พักในแหล่งท่องเที่ยว

ปัญหาของที่พักในแหล่งท่องเที่ยว	สาเหตุปัญหาของที่พักในแหล่งท่องเที่ยว	ผลกระทบของปัญหาของที่พักในแหล่งท่องเที่ยว	แนวทางการแก้ไขปัญหา
1. ปัญหามาตรฐานการบริการของผู้ประกอบการที่พัก	ขาดการอบรมของมาตรฐานการบริการของผู้ประกอบการที่พัก	ส่งผลกระทบต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว	สร้างเครือข่ายความร่วมมือของผู้ประกอบการ
2. ปัญหาการแข่งขันของผู้ประกอบการในพื้นที่	เนื่องจากจำนวนผู้ประกอบการด้านกิจกรรมท่องเที่ยวมีมากจึงเกิดการแข่งขันทางธุรกิจ	เกิดการแข่งขันของผู้ประกอบการท่องเที่ยว	ท่องเที่ยวในชุมชนแลกเปลี่ยนเรียนรู้มาตรฐานการบริการ

ตารางที่ 5 แสดงการวิเคราะห์ปัญหามาตรฐานการบริการของผู้ประกอบการที่พัก
สาเหตุเกิดจากขาดการอบรมของมาตรฐานการบริการของผู้ประกอบการที่พักส่งผลต่อ
ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวแนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยสร้างเครือข่ายความร่วมมือ
ของผู้ประกอบการท่องเที่ยวในชุมชน แลกเปลี่ยนเรียนรู้มาตรฐานการบริการ

2. เสนอแนะแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของอำเภอ พรหมคีรี อำเภอนบพิตำ และอำเภอลิขิต จังหวัดนครศรีธรรมราช

แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของอำเภอพรหมคีรี อำเภอนบพิตำ และ
อำเภอลิขิต จังหวัดนครศรีธรรมราชมีแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน คือ

2.1 การพัฒนาเครือข่ายท่องเที่ยวการสร้างเครือข่ายจะช่วยส่งเสริม
การขยายตัวของการท่องเที่ยวเนื่องจากจะช่วยกระตุ้นให้เกิดการสร้างมูลค่าเพิ่มในเครือข่าย
เช่น การขยายขอบเขตการตลาด การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การพัฒนาบุคลากร เทคโนโลยี
และนวัตกรรมใหม่ ๆ ส่งผลให้เกิดการพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง
ดังตัวอย่างเช่น เครือข่ายการท่องเที่ยวโดยชุมชน เป็นการประสานความร่วมมือเพื่อให้เกิด
การท่องเที่ยวที่เน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนเป็นสำคัญซึ่งมีเครือข่ายทั่วประเทศสามารถ
แลกเปลี่ยนเรียนรู้ แนวคิด วิธีการเพื่อสร้างความได้เปรียบเชิงการแข่งขันของการท่องเที่ยว
เชิงวัฒนธรรม

2.2 ส่งเสริมรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์โดยการนำจุดแข็ง
จากทรัพยากรการท่องเที่ยวที่หลากหลาย และเพื่อป้องกันความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยว
จากการขาดจิตสำนึกในการอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยวซึ่งเป็น
รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์เป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่เปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวหรือ
ผู้มาเยือนได้พัฒนาหรือได้ใช้ศักยภาพหรือความสามารถด้านแนวคิดสร้างสรรค์ของ
นักท่องเที่ยวเอง โดยการเข้าไปมีส่วนร่วมอย่างมุ่งมั่นตั้งใจในวิถีทางและประสบการณ์เรียนรู้
ซึ่งการมีส่วนร่วมดังกล่าวสามารถป้องกันความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยวจากการเพิ่ม
จำนวนได้

2.3 การพัฒนาการขนส่งเพื่อรองรับการท่องเที่ยวจากปัญหาการขนส่ง
สาธารณะยังไม่ได้มีการพัฒนาอย่างทั่วถึง เช่น ขนส่งสาธารณะจากแหล่งท่องเที่ยวสู่สนามบิน
โดยใช้โอกาสจากการสนับสนุนของรัฐบาลให้การสนับสนุนพัฒนาการขนส่งสาธารณะที่
เชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวเพื่อสร้างประสิทธิภาพในการบริการนักท่องเที่ยว สร้างความได้เปรียบ
ในเชิงการแข่งขันเส้นทางท่องเที่ยว ยานพาหนะ สถานีขนส่ง สนามบิน มีผลต่อคุณภาพการ
ให้บริการและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว สามารถสร้างความได้เปรียบเชิงการแข่งขัน

2.4 การร่วมกันพัฒนา 3 ภาคส่วน ภาครัฐ ภาคประชาชน และภาคเอกชน
จากปัญหาด้านความปลอดภัยความรู้ทักษะการบริการ และการขนส่งสาธารณะซึ่งปัญหาดังกล่าว
ไม่สามารถแก้ไขโดยภาครัฐเพียงอย่างเดียว แต่การแก้ปัญหาดังกล่าวควรเป็นการพัฒนาและ

การร่วมมือจากภาคส่วน ภาครัฐ ภาคประชาชน และภาคเอกชน โดยมีการประสานความร่วมมือและสร้างความสมดุลของกระบวนการมีส่วนร่วมในรักษาคุณค่าของทรัพยากรการท่องเที่ยว มีบทบาทในการสนับสนุนการประชาสัมพันธ์และการตลาด เพื่อสร้างความมั่นใจและความภาคภูมิใจให้กับชุมชน โดยส่งเสริมและสนับสนุนการอบรมให้ความรู้ด้านการท่องเที่ยวให้แก่ชุมชนอย่างต่อเนื่อง

อภิปรายผล

1. ปัญหาของแหล่งท่องเที่ยวของอำเภอพรหมคีรี อำเภอเนบพิตา และอำเภอสิชล จังหวัดนครศรีธรรมราช สาเหตุหลักเกิดจากการขาดความรู้ความสามารถของผู้ประกอบการในการบริหารจัดการเนื่องจากโดยส่วนใหญ่ผู้ประกอบการท่องเที่ยวของอำเภอพรหมคีรี อำเภอเนบพิตา และอำเภอสิชล จังหวัดนครศรีธรรมราชไม่ใช่นักธุรกิจโดยตรงทำให้ขาดความรู้เกี่ยวกับธุรกิจการคิดแบ่นักธุรกิจการมองเห็นโอกาสแบ่นักธุรกิจและวิธีการแสวงหากำไรแบ่นักธุรกิจ (อรวี บุณนาค, 2558) ดังนั้นวิธีการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ควรสร้างเครือข่ายทั้งแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการระหว่างผู้ประกอบการท่องเที่ยว ในลักษณะการช่วยเหลือ พึ่งพาอาศัยกัน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ แลกเปลี่ยนทรัพยากรและขยายขอบเขตด้านการตลาดซึ่งสามารถแก้ไขปัญหาลำบากทางจัดจำหน่าย เมื่อช่องทางจัดจำหน่ายเพิ่มมากขึ้นส่งผลให้ขายสินค้าได้เพิ่มมากขึ้นด้วย เครือข่ายทางธุรกิจถือเป็นองค์ประกอบภายนอกองค์กรที่มีความสำคัญทางธุรกิจ สามารถช่วยเพิ่มความสัมพันธ์และความไว้วางใจกัน เป็นการขยายขอบเขตทางการตลาดขององค์กร ทำให้เกิดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน สามารถสร้างรายได้เปรียบในการแข่งขัน (รุ่งระวี วีระเวสส์, 2559)

2. เสนอแนะแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของอำเภอพรหมคีรี อำเภอเนบพิตา และอำเภอสิชล จังหวัดนครศรีธรรมราช ควรมีการคำนึงถึงผลกระทบที่ส่งผลต่อสังคมและวัฒนธรรมความเป็นอยู่ของคนในชุมชน ดังนั้นรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์เป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่เปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวหรือผู้มาเยือนได้พัฒนาหรือได้ใช้ศักยภาพหรือความสามารถด้านแนวคิดสร้างสรรค์ของนักท่องเที่ยวเอง โดยการเข้าไปมีส่วนร่วมอย่างมุ่งมั่นตั้งใจในวิถีทางและประสบการณ์เรียนรู้ จึงเป็นการช่วยพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (วิวัฒน์ชัย บุญยศักดิ์, 2559) อีกทั้งการพัฒนาการขนส่งสาธารณะที่เชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวเพื่อสร้างประสิทธิภาพในการบริการนักท่องเที่ยว สร้างเส้นทางการท่องเที่ยว ยานพาหนะ สถานีขนส่ง สนามบิน สามารถเพิ่มความได้เปรียบในการแข่งขันให้กับแหล่งท่องเที่ยวได้อย่างยั่งยืน (รังสิต เภาแก้ว, 2550) และการร่วมกันพัฒนา 3 ภาคส่วน ภาครัฐ ภาคประชาชน และภาคเอกชนซึ่งเกิดขึ้นจากรักความสามัคคี ความเห็นอกเห็นใจกันของคนในชุมชน ก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการดำเนินของกิจการเพื่อสังคมในลักษณะอาสาสมัครและการบริจาคเพื่อช่วยเหลือกิจการเพื่อสังคมการนำ การมีส่วนร่วมมาทดแทนเงินทุน

ในลักษณะดังกล่าว ส่งผลให้กิจการเพื่อสังคมสามารถลดต้นทุนในการดำเนินงานสร้างความยั่งยืนให้แหล่งท่องเที่ยว (แพรวดา พุพาณิษฐ์พลกุล, 2559)

สรุป/ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาปัญหาของแหล่งท่องเที่ยวและค้นหาแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของอำเภอ พรหมคีรี อำเภอหนองปีดำ และอำเภอสิชล จังหวัดนครศรีธรรมราชโดยสาเหตุของปัญหา คือ 1) ด้านของสิ่งดึงดูดใจของการท่องเที่ยว คือ ความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยวเนื่องจากขาดการบริหารจัดการเพื่ออนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวของชุมชนธรรมชาติถูกทำลาย และปัญหาการเปลี่ยนแปลงของวัฒนธรรม 2) ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวปัญหาการแข่งขันของผู้ประกอบการในพื้นที่สาเหตุเกิดจากผู้ประกอบการด้านกิจกรรมท่องเที่ยวมีมากจึงเกิดการแข่งขันทางธุรกิจ และปัญหามาตรฐานการบริการของผู้ประกอบการ 3) ด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวเป็นปัญหาของการเคลื่อนย้ายนักท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยว 4) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกของการท่องเที่ยวปัญหาการขาดของเส้นทางคมนาคมของแหล่งท่องเที่ยวและ ปัญหาขาดแหล่งข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยว สาเหตุเกิดจากขาดการสนับสนุนจากภาครัฐ 5) ด้านที่พักในแหล่งท่องเที่ยวปัญหามาตรฐานการบริการของผู้ประกอบการที่พัก ซึ่งแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน คือ 1) การพัฒนาเครือข่ายท่องเที่ยวการสร้างเครือข่ายจะช่วยส่งเสริมการขยายตัวของแหล่งท่องเที่ยวเนื่องจากจะช่วยกระตุ้นให้เกิดการสร้างมูลค่าเพิ่มในเครือข่าย 2) ส่งเสริมรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์โดยการนำจุดแข็งจากทรัพยากรการท่องเที่ยวที่หลากหลายมาใช้ประโยชน์ 3) การพัฒนาการขนส่งเพื่อรองรับการท่องเที่ยว และ 4) การร่วมกันพัฒนา 3 ภาคส่วน ภาครัฐ ภาคประชาชน และภาคเอกชน โดยผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ ดังนี้ 1) ธุรกิจบริการควรมีการประสานกับชุมชนในพื้นที่หรือท้องถิ่นใกล้เคียงให้มีส่วนร่วมในการส่งเสริมและยกระดับศักยภาพของธุรกิจบริการเพื่อรองรับการท่องเที่ยวให้มีความยั่งยืน 2) ควรส่งเสริมชุมชนได้เห็นประโยชน์และความสำคัญเกี่ยวกับการดำเนินงานตามบทบาทของธุรกิจบริการ ทั้งนี้เพื่อจะเป็นการกระตุ้นให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกระดับผู้นำชุมชน ผู้นำส่วนท้องถิ่นและองค์กรเอกชนเข้ามาช่วยเหลือ และสนับสนุนการดำเนินงานให้ต่อเนื่องและจริงจัง 3) แนวทางการพัฒนาศักยภาพของธุรกิจบริการเพื่อรองรับการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนที่ค้นพบ เป็นการเจาะจงเฉพาะพื้นที่ ดังนั้น หากต้องการนำแนวทางนี้ไปใช้ อาจจะต้องทำการศึกษาวิจัยเพิ่มเติมตามบริบทที่แท้จริงด้วย

เอกสารอ้างอิง

กรมการท่องเที่ยว. (2555). สถานการณ์อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไทย ปี 2555 และทิศทางในอนาคต. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กรมการท่องเที่ยว.

- ถิรพร แสงพิรุณ และสุนนรตี นิ้มเนติพันธ์. (2559). การจัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในชุมชน คลองรางจระเข้ อำเภอสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วารสารวิชาการการท่องเที่ยวไทยนานาชาติ, 12(1), 47-64.
- นงลักษณ์ จันทากุล และนรินทร์ สังข์รักษา. (2556). การศึกษาศักยภาพในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนบ้านหัวเขาจีน. วารสารวิทยบริการ, 24(2), 143-156.
- แพรวดา พุฒนิชัยพฤกษ์. (2559). กรอบนโยบายการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน: กรณีศึกษา เกาะช้างจังหวัดตราด. วารสารการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน, 3(1), 39-64.
- รังสิต เกาแก้ว. (2550). การศึกษาผลกระทบทางการท่องเที่ยวที่มีต่อวิถีการดำเนินชีวิตของชนเผ่า จังหวัดเชียงราย กรณีศึกษา เปรียบเทียบจังหวัดเชียงรายกับนครคุนหมิง. ใน รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา วิทยาเขตเชียงราย.
- รุ่งระวี วีระเวสส์. (2559). ศักยภาพการแข่งขันการท่องเที่ยวของเมืองพัทยาในตลาดโลก: วิเคราะห์ด้วยดัชนีความได้เปรียบโดยได้เปรียบ. วารสารวิทยาลัยดุสิตธานี, 10(1), 265- 266.
- รุ่งวิทย์ ตรีกุล และคณะ. (2558). การมีส่วนร่วมของชุมชนบึงปลาช่วยในการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน. วารสารวิทยาลัยบัณฑิตศึกษากิจการ มหวิทยาลัยขอนแก่น, 8(1), 133-150.
- วิวัฒน์ชัย บุญศักดิ์. (2559). ทรัพยากรการท่องเที่ยวและผลกระทบของการท่องเที่ยว. จุลสารการท่องเที่ยว, 5(2), 82-89.
- สมบูรณ์ ชาวชายโขง และคณะ. (2552). รูปแบบการจัดการท่องเที่ยวที่เหมาะสมสำหรับบ้านท่าวัด อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร เพื่อรองรับการท่องเที่ยวในเส้นทางเศรษฐกิจ แนวตะวันออก-ตะวันตกสู่การพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 1(1), 63-74.
- อรวี บุณนาค. (2558). กลยุทธ์การนำเสนอสารประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในวันแห่งความรักของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. วารสารการบริการและการท่องเที่ยวไทย, 10(2), 34-46.